

عنوان مقاله:

بررسی عوامل موثر در وقوع فروچاله‌های دشت ابرکوه و تهیه‌ی نقشه‌ی خطر نواحی مستعد بروز آن

محل انتشار:

دوفصلنامه کاوش های جغرافیایی مناطق بیابانی، دوره 1، شماره 1 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

دکتر امیر کرم - استادیار ژئومورفولوژی، دانشگاه خوارزمی تهران

دکتر پرویز ضیائی‌ان - دانشیار ژئومورفولوژی، دانشگاه خوارزمی تهران

نعیمه السادات محصل همدانی - کارشناس ارشد ژئومورفولوژی، دانشگاه خوارزمی تهران

خلاصه مقاله:

فروچاله‌ها حفره‌هایی هستند که در سطح زمین‌های آهکی و یا دیگر سنگ‌های انحلال‌پذیر بوجود می‌آیند، تقریباً استوانه‌ای و قیفی شکل‌اند و متوسط ابعاد آن‌ها حدود سه متر است. عوامل طبیعی و انسانی مختلفی در ایجاد این پدیده نقش موثری دارند. فروچاله‌ها که به آهستگی و به تدریج گسترش می‌یابند شاید همانند سیل و زلزله، خطرهای ناگهانی و فاجعه بار نداشته باشند، با این وجود به طور معمول خسارت‌های ناشی از وقوع فروچاله‌ها ترمیم‌ناپذیر، پرهزینه و مخرب‌اند. شهرستان ابرکوه که در جنوب غرب استان یزد واقع شده، از جمله مناطقی است که با معضل فروچاله روبروست. در سال‌های اخیر وقوع فروچاله در دو روستای فیض آباد و هوروک این شهرستان، خسارت‌های چشمگیری به زمین‌های کشاورزی و نیز تاسیسات منطقه وارد آورده است. در این پژوهش سعی شده تا با مطالعه و بررسی فروچاله‌های رخ داده در دو منطقه‌ی شهرستان، به شناسایی نواحی مستعد وقوع فروچاله در سال‌های آتی و نیز ارائه‌ی پیشنهاداتی جهت کاهش خسارات ناشی از رخداد این پدیده پرداخته شود. جهت ارزیابی عوامل موثر در وقوع فروچاله‌ها از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) و جهت پیش‌بینی نواحی در معرض خطر وقوع فروچاله، از منطق فازی استفاده شد. جهت مدل‌سازی، ۹ معیار به عنوان عوامل اصلی و تاثیرگذار در ایجاد فروچاله‌های منطقه در نظر گرفته شد که هرکدام از لایه‌ها با استفاده از توابع عضویت فازی در سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)، فازی شدند. در نتیجه‌ی این مدل‌سازی مشخص شد. به طور کلی حدود ۳۲ درصد از منطقه‌ی مورد مطالعه معادل ۱۷ کیلومتر مربع، در معرض خطر بالای وقوع فروچاله قرار دارد که عمدتاً نواحی مرکزی شهرستان را در بر می‌گیرد و نیز ۱۳ درصد منطقه معادل ۷ کیلومتر مربع پتانسیل کمتری جهت وقوع فروچاله دارند.

کلمات کلیدی:

فروچاله، عوامل طبیعی و انسانی، مدل فازی، سیستم اطلاعات جغرافیایی، شهرستان ابرکوه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1228579>

